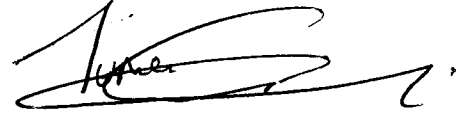

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 18.10.2021

TUMA ÇELİK
MARDİN MİLLETVEKİLİ

Anadilinde eğitim ve öğretim hakkı en temel hak ve hürriyetlerin başında gelmektedir. Türkiye'de de Müslüman olmayan toplumların eğitim ve öğretim hakkı Lozan Antlaşması ile güvence altına alınmıştır.

Lozan Antlaşmasının 39. maddesinde yer alan “Gayrimüslim azınlıklara mensup Türk yurttaşları Müslümanlarla aynı yurttaşlık haklarına ve siyasal haklara sahip olacaktır” ibaresi, yine aynı anlaşmanın 41. maddesinde “Kamusal eğitim için Türk Hükümeti gayrimüslim uyruklarının hatırı sayılır bir oranda yaşadıkları kent ve ilçelerde böylesi uyruklarının çocuklarına ilköğretim okullarında kendi dilleri aracılığıyla öğretim verilmesi için yeterli olanak sağlayacaktır” ibaresine yer verilmiştir.

Yine Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 1 Numaralı Ek Protokolü'nün 2. maddesinde de yurttaşların eğitim hakkı temel bir insan hakkı olarak güvence altına alınmıştır.

AIHS ve Lozan'ın tarafı olarak Türkiye, Müslüman olmayan toplumların eğitim ve öğretim hakkını sağlayabilmiş değildir.

Cumhuriyet öncesi 1913-1914 yıllarına dair verilere göre, Anadolu'da 2596 azınlık okulu bulunuyordu. Bunların 1245'i Rum, 1084'ü Ermeni ve 131'i Musevi okuluydu. Bugün 16 Ermeni, altı Rum, bir Musevi ve bir de Süryani okulu olmak üzere sadece 24 azınlık okulu bulunuyor.

Anadolu'nun kadim Hristiyan toplumlarından olan Süryaniler, Türkiye'de halen kendi okullarına sahip değildir. Süryaniler, Lozan Antlaşmasıyla azınlık olarak kabul edilmesine karşın eğitim başta olmak üzere diğer azınlık toplumlarının sahip olduğu haklara da sahip değillerdir. Yıllarca, bu hakkı gasp edilen Süryaniler, 2012'de Milli Eğitim Bakanlığı'na okul açmak için resmi başvuruda bulundu. Ancak Bakanlık, yine Süryanileri Hristiyan azınlık olarak kabul etmedi ve okula izin vermedi. Süryaniler okul açmak için hukuki mücadeleye başladı. İdare Mahkemesi, 2013'te Süryanilerin okul açabileceği yönünde karar verdi.

Süryaniler, Lozan Antlaşmasının ardından azınlık toplumu olduklarına dair mahkeme kararı da almış oldu. Mahkeme kararından sonra anaokulu açabilen Süryaniler halen ilk ve orta okul düzeyinde eğitim verecek bir kuruma sahip değildir.

5362

Bu bağlamda,

- 1- Sadece, Süryanilerin yaşadığı yerleşim birimleri ile Süryanilerin nüfusunun yoğun olduğu bölgelerde, Süryanilerin temel eğitimlerinin tamamlayacak bir okul açılması için herhangi bir girişiminiz olacak mı?
- 2- Son 2 yılda azınlık okullarına ne kadarlık maddi destek sağlanmıştır?
- 3- Son 2 yılda Özel Mor Efrem Süryani Anaokuluna herhangi bir madde destek sağlanmış mıdır?
- 4- Süryanilerin temel eğitim yapmasının sağlanmaması Anayasa ve AİHS'e aykırı değil midir?